

Apel byłych opozycjonistów i represjonowanych przed 40. rocznicą stanu wojennego

Nasz pierwszy apel z 26 czerwca 2020 roku do wszystkich władz Rzeczypospolitej osiągnął cel. Uchwalona jednogłośnie przez Senat i przy jednym głosie przeciw przez Sejm ustawa z 30 marca 2021 roku, realnie podnosi emerytury i renty lub kapitały początkowe wielkiej części zasłużonego dla Polski, Europy i świata środowiska działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych. Dodatkowo wprowadza inne ważne uprawnienia i świadczenia częściowo rekompensujące ekonomiczne skutki represji. Dziękujemy wszystkim, którzy niezależnie od politycznych różnic wnieśli wkład w przygotowanie i uchwalenie ustawy.

Dziś znów chcemy zaapelować do władz Rzeczypospolitej. **O dokończenie** – przed 40. rocznicą wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – **procesu przywracania sprawiedliwości i godności opozycjonistom i represjonowanym**. Dla naszego środowiska 13 grudnia 1981 roku był wielką tragedią i najcięższą próbą. Środowisko osłabione zdrowotnie i ekonomicznie między innymi represjami stanu wojennego teraz szybko odchodzi na wieczną wartę. Pandemia to przyspieszyła. Wśród zmarłych na COVID-19 był także Wojciech Borowik, Prezes Stowarzyszenia Wolnego Słowa.

Nikogo nie wolno zapomnieć – taka jest nasza intencja. Status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych powinien zostać potwierdzony wszystkim – bez wyjątku – spełniającym warunki ustawowe. Państwo polskie powinno publikować listę wszystkich opozycjonistów i represjonowanych o potwierdzonym statusie – pełną i trwałą księgę pamięci i wdzięczności. Wymaga to także pośmiertnego potwierdzenia statusu osobom, które nie pozostawiły rodziny, lub których więzi z rodziną osłabły z różnych powodów. Prawo wnioskowania o pośmiertne potwierdzenie statusu powinny mieć także stowarzyszenia społeczne, związki zawodowe i samorządy terytorialne. Dzięki temu nikt nie zostanie pominięty, a znaczenie dziedzictwa opozycji antykomunistycznej wzrośnie w tożsamości narodowej, regionalnej i lokalnej.

Specjalną rekompensatę powinny otrzymać ofiary pozbawienia możliwości nauki na uczelni wyższej, w liceum, technikum, szkole zawodowej lub innej. Ten szczególnie dolegliwy rodzaj represji wpływał na całe życie ofiary przez odebranie szans zawodowych i ekonomicznych oraz przekreślenie życiowych aspiracji. Czasem na zawsze. Częściową rekompensatą dla ofiar pozbawienia możliwości nauki z powodów politycznych powinno stać się podwyższenie świadczenia wyrównawczego do emerytury lub renty.

Polska nie może pozostawić bez środków do życia opozycjonistów i represjonowanych, którym prawo do emerytury lub renty nie przysługuje wskutek braku minimum okresów składkowych i nieskładkowych. Tak skrajną sytuację powodowały represje przekreślające plany życiowe ludzi i pozbawiające ich należnego miejsca w społeczeństwie. Dla ofiar takiej sytuacji trzeba stworzyć godne świadczenie zastępcze.

Mamy nadzieję, że 13 grudnia 2021 roku będzie nie tylko kolejną rocznicą tragedii i próby. W mocy wolnej Polski jest zmienić znaczenie tej daty. Niech przejdzie do historii jako data graniczna, przed którą dokończono przywracanie sprawiedliwości i godności opozycjonistom i represjonowanym. Środowisku, które z najcięższej próby wyszło zwycięsko, płacąc jednak najpierw bardzo wysoką cenę, często w postaci długotrwałego obniżenia stanu zdrowia oraz szans życiowych, w tym edukacyjnych, zawodowych i ekonomicznych. Symbol tragedii zmieńmy w symbol zwycięstwa.

APEL BYŁYCH OPOZYCYJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
1	Marek	Adamkiewicz	Szczecin
2	Mariusz	Ambroziak	Warszawa
3	Piotr Łukasz	Andrzejewski	Warszawa
4	Zbigniew	Ankiersztajn	Służewo
5	Krystyna	Antoszkiewicz	Warszawa
6	Roman	Bäcker	Toruń
7	Grzegorz	Banecki	Warszawa
8	Konrad	Banecki	Warszawa
9	Jerzy	Bartosiewicz	Wólka Rokicka, woj. lubelskie
10	Liliana	Batko-Sonik	Kraków
11	Jacek	Bendykowski	Gdańsk
12	Zbigniew	Berent	Toruń
13	Roman	Bieleński	Zielonka k. Warszawy
14	Czesław	Bielecki	Warszawa
15	Roman	Bielecki	Gdania
16	Joachim	Biernacki	Warszawa
17	Hubert	Błaszczyk	Sydney
18	Teresa	Bochwic	Warszawa
19	Zdzisław	Bociek	Toruń
20	Grzegorz	Boguta	Warszawa
21	Leszek Jacek	Boguta	Warszawa
22	Wojciech	Boński	Oleśnica
23	Jan	Bokiewicz	Warszawa
24	Tomasz	Borkowski	Warszawa
25	Marek Andrzej	Borowik	Warszawa
26	Adam	Borowski	Warszawa
27	Katarzyna	Boruń-Jagodzińska	Warszawa
28	Tadeusz	Boruta	Kraków
29	Juliusz	Braun	Kielce
30	Ewa	Brojer	Warszawa
31	Wojciech	Brojer	Warszawa
32	Emil	Broniarek	Warszawa
33	Jan	Bryłowski	Warszawa
34	Zbigniew	Bujak	Milanówek
35	Michał	Bukojemski	Warszawa
36	Wojciech	Buller	Bobrowniki, woj. kujawsko-pomorskie
37	Marta	Chmielak	Warszawa
38	Mirosław	Chojecki	Warszawa
39	Andrzej Edward	Chojnowski	Warszawa
40	Aleksander	Cholewa	Myślibórz

APEL BYŁYCH OPOZYCYJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
41	Barbara	Chruszczyńska	Warszawa
42	Krzysztof Grzegorz	Chrystowski	Warszawa
43	Agata	Ciolek	Warszawa
44	Krzysztof	Czabański	Warszawa
45	Zenon	Czapiewski	Tuchola
46	Wojciech	Czaplicki	Warszawa
47	Tadeusz	Ćwięka	Kraków
48	Wiktor	Ćwiklik	Warszawa
49	Arkadiusz	Danił	Zegrze
50	Hanna	Dascier	Warszawa
51	Maria	Dłużewska	Warszawa
52	Agnieszka	Dojlido-Śmiech	Gdańsk
53	Jan	Doktór	Warszawa
54	Jerzy	Domżański	Warszawa
55	Dariusz	Drewnicz	Łódź
56	Andrzej	Drzycimski	Gdańsk
57	Jan	Dworak	Warszawa
58	Lech	Dymarski	Poznań
59	Lech	Dziewulski	Kraków
60	Jarosław	Dziubek	Gdańsk
61	Marcin	Frybes	Warszawa
62	Paweł	Gajowniczek	Warszawa
63	Marek	Galanek	Łomża
64	Marcin	Garbowski	Reda
65	Krzysztof	Gaśior	Warszawa
66	Andrzej	Gelberg	Warszawa
67	Zbigniew	Gieruń-Banaszewski	Wrocław
68	Wojciech	Gilewski	Warszawa
69	Konrad	Głowik	Warszawa
70	Jarosław Maciej	Goliszewski	Warszawa
71	Artur	Górecki	Warszawa
72	Jacek	Górski	Warszawa
73	Małgorzata	Grabowska-Kozera	Legionowo
74	Ryszard	Grabowski	Białystok
75	Roman	Graczyk	Ściejowice / Liszki
76	Andrzej	Grajewski	Bielsko Biała
77	Jerzy	Gregorek	Woodside, USA
78	Grażyna	Gruba-Jankowska	Dys k. Lublina
79	Jerzy	Gumowski	Warszawa
80	Józef	Gurczyński	Ostrowiec Świętokrzyski

APEL BYŁYCH OPOZYCJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
81	Tomasz	Gutry	Warszawa
82	Ewa	Guziołek-Tubelewicz	Warszawa
83	Kinga	Hałacińska	Warszawa
84	Ewa Maria	Hołuszko	Warszawa
85	Zbigniew	Hupa	Włoszczowa
86	Edward	Imiela	Starachowice
87	Grzegorz	Iwanicki	Warszawa
88	Aldona	Jabłońska-Klimczak	Warszawa
89	Jerzy	Jachowicz	Warszawa
90	Zbigniew	Janas	Warszawa
91	Aleksander	Janiszewski	Warszawa
92	Janina	Jankowska	Warszawa
93	Gabriel	Janowski	Błonie
94	Wiesław	Janowski	Toruń
95	Piotr	Jegliński	Warszawa
96	Adam	Jezierski	Lublin
97	Zbigniew	Kabziński	Warszawa
98	Bogdan	Kaczorkiewicz	Lubartów
99	Agnieszka	Kaczorowska-Budek	Komorów woj. mazowieckie
100	Rafał	Kasprzyk	Łódź
101	Jolanta	Kessler-Chojecka	Warszawa
102	Wiesław Piotr	Kęcik	Warszawa
103	Ewa	Kipta	Lublin
104	Tadeusz	Klimczak	Warszawa
105	Jerzy	Kłosiński	Warszawa
106	Jacek	Knap	Warszawa
107	Leszek	Kołaczyński	Świdnica, woj. dolnośląskie
108	Adam	Kolecki	Gdańsk
109	Zbigniew	Kopczyński	Chorzów
110	Ewa	Korzeniowska	Myślibórz
111	Grzegorz	Kostrzewa-Zorbas	Warszawa
112	Robert	Kościelny	Warszawa
113	Zofia	Kotkowska-Michalska	Łódź
114	Dariusz	Kowalczyk	Rybnik
115	Barbara	Kozłowska	Warszawa
116	Paweł	Kozłowski	Andrychów
117	Robert	Krzysztoń	Warszawa
118	Grzegorz	Kujawski	
119	Aleksander	Labuda	Wrocław
120	Małgorzata Zofia	Lenczewska	Warszawa

APEL BYŁYCH OPOZYCYJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
121	Izabella	Lipniewicz	Gdańsk
122	Jan Tomasz	Lipski	Warszawa
123	Bogdan	Lis	Gdańsk
124	Jerzy	Luźniak	Wrocław
125	Krzysztof	Łoziński	Cybulki / Wydminy
126	Piotr	Łukaszewski	Toruń
127	Włodzimierz	Łukowski	Słupsk
128	Eugeniusz	Madej	Warszawa
129	Ryszard	Majdzik	Skawina
130	Jan	Malicki	Warszawa
131	Andrzej	Matuszkiewicz	Zielona Góra
132	Marek	Mazur	Warszawa
133	Marek	Mencel	Chorzów
134	Wiktor	Mikusiński	Warszawa
135	Witold	Miłaszewicz	Mierzyn
136	Romuald	Mioduszewski	Warszawa
137	Waldemar	Mizura	Puławy
138	Krystyna	Mokrosńska	Warszawa
139	Krzysztof	Mordziński	Warszawa
140	Mariusz	Muskat	Sopot
141	Andrzej	Naklicki	Szczecin
142	Paweł	Nassalski	Warszawa
143	Ewa	Nawój	Konstancin-Jeziorna
144	Henryk	Niedzwiecki	Świdnica, woj. dolnośląskie
145	Wiktor	Niedzwiedzki	West Monroe (USA)
146	Mariusz	Nosarzewski	Płock
147	Bernard	Nowak	Lublin
148	Edward E.	Nowak	Kraków
149	Andrzej	Okoń	Złotna
150	Janusz	Onyszkiewicz	Warszawa
151	Maciej	Orłoś	Warszawa
152	Andrzej	Paczkowski	Warszawa
153	Bolesław	Padło	Zarzeka
154	Krzysztof	Pasiak	Warszawa
155	Marcin	Paszkowski	Łódź
156	Waldemar	Pernach	Warszawa
157	Wiesław	Piątkowski	Łomianki
158	Elżbieta	Pietkiewicz	Gdańsk
159	Jerzy Jacek	Pilchowski	Wałbrzych
160	Marian	Piłka	Trąbki / Garwolin

APEL BYŁYCH OPOZYCYJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
161	Edward	Pińkowski	Łódź
162	Józef	Pińkowski	Łódź
163	Stanisław	Pińkowski	Łódź
164	Aleksander	Piwoński	Warszawa
165	Leszek	Prusakow	Łomianki
166	Mirosław	Psujek	Lubowicz Kąty / Klukowo
167	Piotr	Rachtan	Warszawa
168	Janusz	Radziejowski	Podkowa Leśna
169	Maciej	Rayzacher	Warszawa
170	Marek	Rohr-Garztecki	Nairobi (Kenia)
171	Wiesław	Romanowski	Józefosław
172	Grzegorz	Rossa	Warszawa
173	Jan	Rulewski	Bydgoszcz
174	Józef	Ruszar	Kraków
175	Małgorzata	Rybicka	Gdańsk
176	Zbigniew	Rykowski	Warszawa
177	Andrzej	Sadowski	Warszawa
178	Barbara	Sakowicz-Urbańska	Łódź
179	Zbigniew	Sarata	Warszawa
180	Maria	Selmowicz	Warszawa
181	Piotr	Semka	Warszawa
182	Andrzej	Seweryn	Warszawa
183	Grzegorz	Sieczkowski	Warszawa
184	Bogumił	Sielewicz	Warszawa
185	Witold	Sielewicz	Warszawa
186	Krzysztof	Siemieński	Warszawa
187	Barbara	Sieradzka	Warszawa
188	Henryk	Sikora	Warszawa
189	Ernest	Skalski	Warszawa
190	Jan	Skiba	Gdańsk
191	Jan	Skórzyński	Warszawa
192	Irena Anna	Słodkowska	Warszawa
193	Edmund	Sokół	Stargard
194	Leszek	Stall	Warszawa
195	Krzysztof	Stasiewski	Poznań
196	Andrzej	Stawiarski	Kraków
197	Krzysztof	Straus	Łódź
198	Jan	Strękowski	Konstancin-Jeziorna
199	Barbara	Sulek-Kowalska	Warszawa
200	Witold	Sypniewski	Warszawa

APEL BYŁYCH OPOZYCYJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
201	Krzysztof	Szabelski	Puławy
202	Anna	Szachta	Toruń
203	Krzysztof	Szachta	Toruń
204	Jarosław J.	Szczepański	Warszawa
205	Romuald	Szeremietiew	Warszawa
206	Alicja	Szot	Warszawa
207	Tadeusz	Szozda	Warszawa
208	Aleksander Edward	Szpak	Bieruń, woj. śląskie
209	Dariusz	Szponer	Warszawa
210	Jacek	Szymanderski	Warszawa
211	Andrzej	Szymkiewicz	Warszawa
212	Janusz	Ściskalski	Warszawa
213	Jacek	Śmiech	Gdańsk
214	Tadeusz	Śmigaj	Janów
215	Stanisław	Śmigiel	Toruń
216	Józef	Śreniowski	Łódź
217	Tomasz	Tabako	Warszawa
218	Ryszard	Tkacz	Warszawa
219	Antoni	Tokarczuk	Małe Rudy k. Szubina
220	Krzysztof	Tolłoczko	Warszawa
221	Ewa	Tomaszewska	Warszawa
222	Dariusz	Tomczak	Garbów / Zagrody Leg.
223	Aleksander	Turek	Stalowa Wola
224	Konrad Józef	Turzyński	Toruń
225	Zenon	Tylus	Lublin
226	Przemysław	Urbańczyk	Warszawa
227	Wiesław	Urbański	Łódź
228	Stanisław	Wajngerber	Grudziądz
229	Janusz	Walentyłowicz	Gdańsk
230	Mirosław	Waniewski	Warszawa
231	Daniel	Wawrzyczek	Żory
232	Krzysztof	Wawrzyniak	Brzeźno
233	Cezary	Wądołkowski	Grajewo
234	Barbara	Wentowska	Poznań
235	Zbigniew	Weremczuk	Łódź
236	Klaudiusz	Wesołek	Zubacze / Czeremcha
237	Sławomir	Wieczorek	Warszawa
238	Mateusz	Wierzbicki	Warszawa
239	Tomasz	Wierzejski	Brwinów
240	Jan Krzysztof	Wiślicki	Warszawa

APEL BYŁYCH OPOZYCYJONISTÓW I REPRESJONOWANYCH Z 25 CZERWCA 2021 R.
- alfabetyczna lista sygnatariuszy

I.p.	Imię	Nazwisko	Miejscowość
241	Walerian	Wiśniewski	Konstantynów Łódzki
242	Andrzej Aleksander	Włodarczyk	Warszawa
243	Tadeusz	Wojciechowski	Warszawa
244	Andrzej	Wojnarski	Piaseczno
245	Jacek	Wójcik	Opoczno
246	Kazimierz	Wóycicki	Warszawa
247	Ludwika	Wujec	Warszawa
248	Mirosław	Wypiór	Ugory
249	Jan	Wyrowiński	Toruń
250	Grzegorz	Wysocki	Warszawa
251	Krzysztof	Wyszkowski	Sopot
252	Aleksander	Zajac	Berlin
253	Wiesław	Zalewski	Szczecin
254	Małgorzata	Zaremba (Strękowska-Zaremba)	Marki
255	Aleksander	Zblewski	Warszawa
256	Marek	Zieliński	Warszawa
257	Andrzej	Zozula	Warszawa
258	Ewa	Zydorek	Poznań